

SzKBE Hírmondó

A Szegedi Karszt- és
Barlangkutató Egyesület
időszakos kiadványa

40. szám

2011. március 10.

Tartalom

Hírek – Ez történt	3
Hírek – Ez fog történni	3
Tudomány – Vass Béla: Visszaemlékezések a mecseki barlangkutatás hőskorára	4
Oktatás – Alapfokú barlangjáró tanfolyam.....	9
Objektív – Egyesületi hírek.....	13
Workshop Orfűn – 2011 január 15.....	15
Búcsúzunk Imrétől.....	16
Megalakult a Mecsek Háza Önkéntes Csapat!.....	18
2011.évi közgyűlés.....	21
Mecsekinfó – Tavasz a Mecsekben.....	22
Ez történt: Mikulás túra, szilveszter, farsang, falubál.....	26
Barlangkutatás a nagyvilágban – téli kutatótáborok	37
Ez fog történni – Agyagos kupa.....	38
Barlangász portrék – Szigetvári István.....	39
Szubjektív – Túra a József-hegyi kristálybarlangban.....	41
Rendszeres egyesületi programok.....	43
Mecsek Háza.....	44
SZKBE illetékeseinek elérhetősége.....	46
Impresszum.....	44

HÍREK – Ez történt

- Elnökségi ülés, kutatási megbeszélés – József-hegyi barlangtúra novemberben
- Mikulás túra Aggtelek vidékén december 3-5.
- Szilveszter a Mecsek Házában
- Workshop a Mecsek Házában
- Imre búcsúztatója január 15-én.
- Farsang a Mecsek Házában január 29-én
- Falubál Orfűn február 12-én
- Mecsek Háza csapat önkéntes munkahétféje indító március 4-6.

HÍREK – Ez fog történni

- 2011.03.11.-13. közgyűlés, kutatóhétvége, Orfű
- 2011.04. 15-17. kutatóhétvége, Orfű
- 2011.05. 13-15. kutatóhétvége, Orfű
- 2011.05.14-15. Agyagos kupa
- 2011.06. 10-12. kutatóhétvége, Orfű
- 2011.július 22. – augusztus 07. nyári kutatótábor
- 2011.09.30-10.02. Dezső-feszt
- 2011.12.02.-04. Miki túra

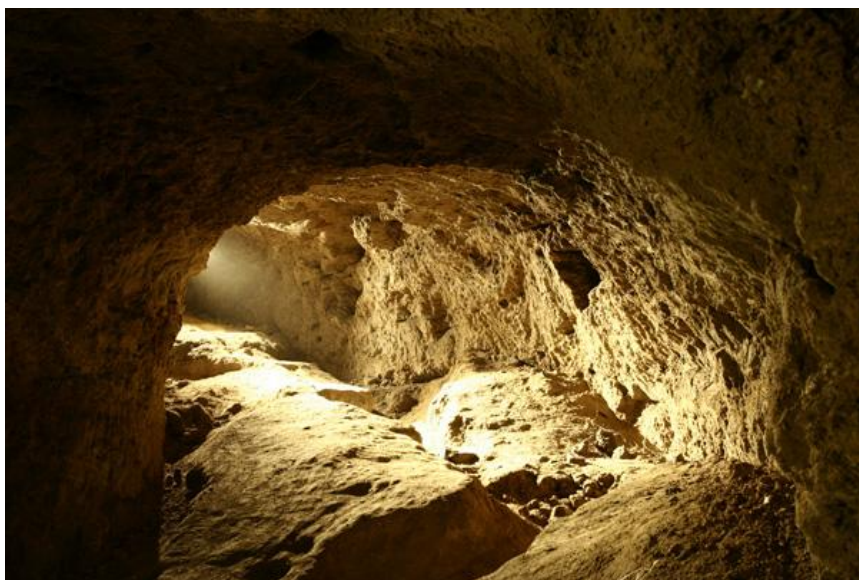
Vass Béla

Visszaemlékezések a mecseki barlangkutatás hőskorára

Előzmények

Az egyetem elvégzése után az első munkahelyem a MÁV volt, melyet a II. világháború eseményei erősen megrongáltak, és 1950-ben még a helyreállítási munkák folytak.

1952 őszén egy hirdetést olvastam a helyi lapban, melyben minden érdeklődőt egy előadásra hívtak, melyet Kessler Hubert tartott a mecseki barlangokról. Elmentem, és az előadás végén jelentkeztem a Dunántúli Tudományos Kutató Intézetnél önkéntes karszt- és barlangkutatói munkára. Az intézet geológusával, Kevi Lászlóval kezdtük meg a munkát. Az intézet által adott „felszerelés” akkor 20 méter kenderkötélből és két szál gyertyából állt. (Azokban az időkben alig lehetett valamit kapni az üzletekben, hiszen „tervgazdálkodás” volt, és mindent csak kiutalásra adtak.)

Tetye-barlang (fotó: BNE)

A munkát azzal kezdtük, hogy a Nyugat-Mecsek akkori ismereteink szerint nyolc önálló vízgyűjtővel rendelkező karsztforrásának vízgyűjtőit bejártuk. Ezek voltak: abaligeti Kisaplika és Nagypaplika, az orfúi Mészégető és Vízfő források barlangja, a Mélyvölgyi-, Melegmányi- és Kőlyuk-barlangok, valamint a Tetye-barlang.

A kutatástörténeti áttekintést is ezen források vízgyűjtői szerint részletezem.

Abaligeti Kisaplika-barlang

A barlangforrás szifonos. 1958-ban már a Baranya Megyei Idegenforgalmi Hivatal keretében és támogatásával alakult kutatócsoporttal kezdtük meg a kutatást a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság által biztosított benzinmotoros szivattyúval szívva le a szifon vizét.

A munka lassan haladt, mivel – amint azt később láttuk – a forrás mögött hosszú, tágas, nagyjából vízszintes járat következett, amelynek tárolt vizét teljes egészében le kellett szívni.

A leszívás közben kb. 4 m-rel a vízszint alatt valószínűleg még a háború alatt beszórt 100 db. puskatöltényt és 4 db. 80 mm-es aknavető löszert találtunk. Elmentem a helyi rendőrsre, és bejelentettem az esetet. Ott azt mondták, hogy továbbjelentik a Honvédségi Tűzszerészeknek, addig várjunk. Mi táborban voltunk, a szivattyút meghatározott időre kaptuk kölcsön, és amíg állt, a már leszívott víz kezdett újra feltelni. Mi nem tudtunk várni. A puskatöltényeket egy kosárba raktam, és elküldtem az őrsre, a négy aknavetőt ölbe fogtam, és úgy vittem az őrsre, majd odaérve leraktam a padlóra. Nem tudom, mi lett a további sorsa a löszereknek, mert mi választ sem várva gyorsan elmentünk, és kezdtük újra a leszívást. Kerek 7 méteres mélységben értük el a szifon alját, és egy rövid szűkület után bemásztunk az első, elég nagy terembe. Innét egy ember nagyságú, csőhöz hasonló járat vezetett tovább a mintegy 60 méterre lévő újabb, még nagyobb terembe, amelyben sajnos egy újabb szifon volt és annyi híg iszap, hogy nem mertünk továbbmenni.

Három év múlva kaptunk az uránbányától két darab RKK2-es bányamentő készüléket, amelyet „recirkulációs” készülékként lehetett víz alatt is használni. A készülékeket uszodában kipróbálva újra elkértük a vízügyi igazgatóság szivattyúját, és megkezdtük a barlangi forrás vízszintjének süllyesztését. Most már minden probléma nélkül leszívtuk a szifont, és bementünk a „lépcsős” szifon második nagy termébe, hogy az itt lévő szifont átússzuk. Beöltöztem, és a teremből kivezető járatot megtalálva, annak mennyezetén elkezdtem előre haladni. A járat egyre meredekebben vezetett lefelé, és sajnos a fülem nem akart kiegyenlíteni, és egyre jobban fájt. Hiába próbálkoztam bármivel, semmi nem változott. A végén meg akartam fordulni, de a forgolódásban még mélyebbre kerültem, aminek az lett az eredménye, hogy a bal fülem dobhártyája nagy roppanással beszakadt. A betóduló hideg víz ráfolyt az egyensúlyközpontra, amely felmondta a szolgálatot. Az ember merülésnél lebeg, vagy az elején egy kis súlytöbblete van, így a víz felhajtó ereje nem érvényesül. Ez tulajdonképpen súlytalansági állapot. „Hála” az egyensúlyi zavarnak és a súlytalanságnak, nem tudtam merre van le és merre fel, így aztán leadtam a vészjelzést a biztosító kötélen (négy erős rántás). A biztosító kötélen a lábamra volt kötve, úgy, hogy meghúzásakor a két lábat zárta, nehogy a visszahúzásnál a széttárt lábak akadályt képezzenek. Kihúztak, és én mentem a fülészeti szakrendelésre, ahol az orvos gyanakodva kérdezte, hogy miként jutott ilyen sok iszap a fülembe?

Később még egyszer, most már modern és könnyen kezelhető svéd Flyght gyártmányú Bibo 3-as szivattyúk segítségével leszívtuk a második („lépcsős”) szifont, de a rengeteg iszappal ezek a kitűnő szivattyúk sem tudtak megbirkózni.

Abaliget község vízellátási céljaira hasznosítottuk ezután a forrást.

Abaligeti-barlang (Fotó: BNE)

1954-ben Kevi Lacival többször is próbálkoztunk a barlang végén lévő szifon feletti nagy omlás megmászásával. 1954. szeptember 4-én, egy szép vasárnap sikerült háromórás munkával az omlás tetejére feljutni, és az ún. Nagytermet feltárni. A terem abaligeti méretekhez képest nagyméretű cseppkövei és a terem nagysága elkápráztatott bennünket. Rögtön észrevettük, hogy az egyik oldalon van egy felső szint, amit azonban a visszahajló sima fal miatt nem tudtunk megmászni. A felső szinten volt egy erős álló cseppkőcsoport, elővettem hát a nálunk lévő 20 méteres kötelet, és abból „lasszót” csinálva a harmadik dobásra sikerült ráhurkolni a cseppkőcsoportra. Ketten rácsimpaszkodtunk a kötéltre (teherbírási próba gyanánt), és utána egyenként felmáztunk.

Később a Baranya Megyei Idegenforgalmi Hivatal barlangi járatépítésének idejében készült el a vasbeton áthidalás segítségével a feljárat. A vasbeton áthidalást én terveztem, és művezetésemmel kivitelezték. Nem tudom, miért kellett az időtálló szerkezetet a közelmúltban drága acélszerkezettel felváltani?

A barlang – befelé haladva – baloldali első oldalágát (mely valószínűleg valamikor forrásbarlang volt, csak később eliszapolódott, mert a víz egyenes irányba közelebbi kijáratot talált) a végén tovább bontottuk, de eredményt nem értünk el.

A – befelé haladva – jobboldali első oldalágat a múlt század hatvanas évek elején a

csoportomban dolgozó Partényi Zoltán fedezte fel, és mintegy 60-70 m hosszan fel is tárta. Ennek az oldalágnak a torkolatánál a főágban sok csontot találtunk, ami minden bizonnyal a oldalágból származott, innen sodorta ki a víz.

A jobboldali második oldalágba bementünk, és az addig feltárt mintegy hetven méter után az ott kialakult kőhidakat letörve továbbjutottunk, és mintegy újabb hatszáz méter hosszban azt feltártuk.

Egyik bemenetelünk alkalmával a bejárathoz helyeztem egy lázmérőt, ceruzát és papírt, és mindenkinek kötelező volt bemenetelkor és kijövet testhőmérsékletet mérni. Az egyik fiúnál kiugrott bemenetelkor a 38,5 °C -os testhőmérséklet. Törtem a fejem, mit tegyek, mert a gyereket nyilván a bemenetel érdekli. Végül könnyelműen úgy döntöttem, hogy jöjjön. Nos, visszafelé az átlagos testhőmérséklet 35 °C körül mozgott, egyedül a „beteg gyerekek” volt 36 °C-os a testhője. Az út az elejétől a végéig többnyire vízben kúszva vezetett, és oda-vissza hét óra hosszat tartott. Az útra mindenki kapott egy tábla csokoládét, és miután kijöttünk, aki akart, rumot.

A szifont, mivel el volt tömődve kövekkel, megkíséreltük leszívni és ennek segítségével áttörni. A Mecseki Szénbányáktól kaptunk egy villanymotoros átemelő szivattyút, és azzal próbálkoztunk. Sajnos ez a szivattyú összeszerelve hét mázsát nyomott, és nekünk kerek négyszáz méterre kellett bevinni. Amennyire lehetett, szétszedtük, de a villanymotort nem lehetett szétszedni, és ez több mint egy mázsa volt. Nem részletezem, de egy hétig tartott a becipelés, és bizony sokat „fohászkoztunk”. Akkor már a barlang villamosítva volt, így a szükséges három fázis rendelkezésre állt. Szerelés után megkezdtük a leszívást és a vízszintsüllyedés segítségével a szifonjáratban lévő besodort kövek eltávolítását. A leszívásos tisztogatás 5 napig tartott éjjel-nappal.

Éjjel csak szivattyúőrség volt és csak szinten tartás. Egyik éjjel az ügyeletes rohanva jött ki, és felkeltett azzal, hogy a szifonban erősen „dobolnak”. Azt hittem első pillanatban, hogy valami megártott neki, vagy csak fél. Az egyik fiú, aki a nagy riadalomra szintén felébredt, mondta is neki: „Mit félsz, biztos az ősember lányai dobolnak odaát”. Bementünk, és tényleg erős dobolási hang jött a szifonból. Csak a leszívás és bejárás után értettük meg, hogy sajnos itt is lépcsős szifonnal van dolgunk, és a második szifon felett aránylag nagy üreg van teljesen elzárva. Ebben az üregben a víz süllyedésével vákuum keletkezett, aminek szívóhatására a szifon előre és talán hátra is időnként megnyílt. A nyitás zajjal járt, és szíváscsökkenést idézett elő, ami megint lezárta szifont újabb zajhatással. Ez volt a „dobolás”. A szifon megnyílt, és mi kúszva behatoltunk. Elértük a szifonlépcsőt és a felette - minden bizonnyal az árvízi vizek nagy sodrától kialakult – termet, és láttuk, hogy nincs tovább, hiszen a nagy szivattyút ide nem lehet lehozni. Kiszereztünk, kivonultunk, letérképeztük a szifont.

Még egyszer megkíséreltük a szifon szivattyús áttörését a Kisaplikánál is használt, erre a célra nagyon is megfelelő Bibo 3-as szivattyúkkal. A leszívás könnyen ment, hiszen a szifon függőleges járatát már nem kellett tisztogatni. A szifon megnyílása után ketten bementünk, illetve bekúsztunk a szifonfenék utáni enyhén emelkedő járatba, előrébb vittük a merülő szivattyúkat, és kúsztunk tovább a mély iszappal teli járatba. A járat törése után azt láttuk, hogy a szifonlépcső (vagy kettes szifon) felett kialakult nagy felfelé vezető üreget egy iszapgát részben elzárja, és csak annak tetején átcsurogva jön a víz. Mit sem sejtve mentünk a gát felé,

amikor egyszerre csak a vízlépcső nyomására az iszapgát szakadni kezdett, és minket elöntött az iszapos víz. A mögöttem jövő Kutas Gyulának rögtön azt mondtam, hogy menjen vissza, és amilyen gyorsan tud, bújjon át az időközben lezárt első szifonon. A nagy igyekezetben és sötétségben a vízhatlan lámpámat bevertem egy sziklába, az eltört, és nem világított tovább. Szerencsére Kutas a lezárt első szifon előtt megállt és világított nekem, így aztán elértem a szifon kivezető helyét, majd először Kutas, majd én is rövid merüléssel kibújtunk a felszálló ág alján.

A történetek után napokig csak a szifonjárat iszapját tisztogattuk a szivattyúkkal, és csak utána vittük őket előre a szifonlépcsőbe. Ezt is kitakarítottuk, és akkor láttuk, hogy az üreg fenekén lévő két 20-30 cm széles hasadékból függőlegesen tör fel a föld alatti folyó vize. Ezzel a problémával nem tudtunk megbirkózni, így aztán abbahagytuk a szivattyúzást.

Véleményem szerint a barlang szifonján átjutni gazdaságos körülmények között lehetetlen, csak azt megkerülve, a felszínen lehet a szifon utáni járatokba bejutni.

A szifont műszerrel bemérve, és a mérést a felszínre vetítve, a barlangbejárat feletti gerincre érve az első nagy dolina alatt van a Nagyteremnél lévő omlás és a szifon, tehát e mögötti területen kell megkísérelni a szifonon túli járatokba a bejutást.

Az abaligeti nagybarlang (Nagypaplika) gyógybarlang, ahol légúti betegeket gyógyítanak. A téli gyógykezelés nem megfelelő helyen történik, mivel a gyógyhely a bejárat közelében van, 12 °C alatti külső hőmérsékleten viszont a barlangi légáramlás iránya megfordul, így a bejárat felől külső levegőt kap a terem, ami gyógykezelés szempontjából nem megfelelő. Ezt a problémát meg kell oldani. Ezen felül a nyári idegenforgalmi szezonban a barlanglátogatások meggyorsítása érdekében a Nagyteremből egy kijáratot kellene készíteni (kb. 30-40 m vágat kell), hogy a barlangon visszatérő csoport ne zavarja az újabb bejövő csoportot.

Orfú, Mészégető-barlang

A területi bejárások alkalmával Kevi Lacival azt tapasztaltuk, hogy az Orfú-völgyben van a volt mészégető kőbányájában egy karsztforrás, melynek vizében sok gubacsot találtunk, ugyanakkor Abaliget felé menve az út szélén találtunk egy működő víznyelőt, melyben sok behullott gubacs volt. Tisztázni szeretnénk volna az összefüggést, ezért a Dunántúli Tudományos Intézet készletéből feloldottunk 1 kg fluoreszcint és ezt betápláltuk a nyelő vizébe, majd sátrat vertünk a forrás mellett, és lestük a vizet. Hat napig lestük, de hiába. Ekkor megkértük a közeli mecsekrákosi tanítót, aki minden nap elment a forrás mellett, hogy figyelje annak vizét. A festék a forrásban kilenc nap múlva jelent meg. A nyelő és a forrás között légvonalban a távolság 1,5 km. Az aránylag lassú festékvonulási sebesség szerintünk azt jelentette, hogy a rendszerben sok a sebességfékező hely, vagyis a tavak és szifonok. A barlang alsó szakaszát később mások feltárták egy szakaszon, majd szifonsorozatba ütköztek, melyet legyőzni nem sikerült.

(Folytatás a Hírmondó 41. számában)

Ország János

**Alapfokú barlangjáró tanfolyam
Szegedi Karszt- és Barlangkutató Egyesület
2011. február 11. – június 26.**

A tanfolyam célja: a barlangászat, a barlangkutatók iránt érdeklődőkkel megismertetni a biztonságos barlangjárást, a barlangászat során használt felszerelések helyes használatát, a barlangkutatók eredményeit és lehetőségeit.

A tanfolyam menete: elméleti oktatás teremben, képzett oktatók részvételével; gyakorlati oktatás felszínen (kötéltechnikai gyakorlatok) és felszín alatt (Magyarország jelentősebb barlangjaiban) gyakorlott vezetők segítségével.

Felvételi követelmény: betöltött 14. életév, egészségügyi alkalmasság, befizetett tanfolyamdíj (részletfizetési lehetőséggel). A tanfolyami helyek feltöltése jelentkezési sorrendben történik.

Vizgákövetelmény: sikeres elméleti vizsga, sikeres kötéletechnikai vizsga, sikeres barlangi vizsga. A vizsgákon az vehet részt, akinek a hiányzása nem haladja meg a 33%-ot, a házi dolgozatokon megfelelt, és rendelkezik egyéni alapfelszereléssel (Y szíjas sisak, fő- és tartalékvilágítás, elsősegélycsomag, 2 méter prusziksínór).

Mit kapsz a pénzedért? 35 órás elméleti oktatást (2 hétvégén bentlakásos megoldással, minimális szállásdíjjal), 76 órás kötéletechnikai oktatást (19 héten át heti egy alkalom, a szükséges felszerelés biztosított), 7 hétvégén 12 barlangtúrát, oklevelet, jó társaságot, életre szóló barátságokat. A tanfolyam költsége a vizsgadíjat is tartalmazza.

Tanfolyamdíj feletti költségek: utazási költség, szállásköltség, kaja költség és az egyéni alapfelszerelés költsége, amit a vizsgáig kell beszerezni.

Szervezők:

- főszervező: Ország János

- budapesti vezető: Szigetvári István
- pécsi vezető: Ország János

Tanfolyamdíj: 26.000 Ft, egyesületi tagoknak 22.000 Ft.

Érdeklődni:

Ország János

Tel: +36-30-689-3108

e-mail: orszagjanos@mecsekerc.hu

Szigetvári István

Tel: +36-70-932-9059

e-mail: szigetvari.istvan@draexlmaier.de

Elméleti előadások

Központi előadások helyszíne:
Mecsek, Orfű, Mecsek Háza,
Barlangkutató utca 1.

Időpontjai: 2011. február 11-13. és
március 25-27.

Mecsek Házában az elméleti oktatás
(fotó: BNE)

14 x 2,5 órás előadássorozat (35 óra) két hétvégén központilag, házi vizsgák központilag, vizsga központilag. A tanfolyamon résztvevők a tagoknak járó kedvezményes szállásdíjat fizetik szállásdíját a szervezők állják. A szombati központi ebéd ingyenes.

Az első elméleti előadássorozatra február 11-13-án került sor Orfűn.

Szigetvári István a kötéltechnika alapjai (fotó: BNE)

A folytatás:

Területenként	Házi vizsga 1. (1- 7. előadás)		
Óra	2011. március 25-27.		
18.00-ig	érkezés		
18.00 – 20.30	8. előadás	Általános földtan	Raisz Péter
20.00-tól	vacsora		
06.30 – 08.00	ébredés, reggeli		
08.00 – 11.30	9. előadás	Barlangföldtan	Dr. Barta Károly
12.00 – 13.30	10. előadás	Óslénytan, régészet	Szeredi Anna
13.30 – 14.30	ebéd		
14.30 – 17.00	11. előadás	Tájékoztató ismeretek, térképezés	Ország János
17.30 – 20.00	12. előadás	Barlangbiológia, természetvédelem	Varga Karolina
		Barlangklimatológia	Varga Karolina
20.00-tól	vacsora		
06.30 – 08.00	ébredés, reggeli		
08.00 – 10.30	13. előadás	Túrázás, expedíció, bivak	Ambrus Gergő
		Feltáró kutatás	Tarnai Tamás
11.00 – 13.30	14. előadás	A barlangkutatás története, intézményei	Tarnai Tamás
13.30-tól	ebéd, indulás haza		
Területenként	Házi vizsga 2. (8 - 14. előadás)		
Közös	Elméleti vizsga		

Gyakorlati oktatás, kötéltechnika, vizsga

Helyszín: városenként heti rendszerességgel tornateremben, sziklafalon és fán.

Vizsga: központilag, azonos időpontban, ugyanazon független vizsgáztatónál. Pótvizsga időpontot biztosítunk.

Legalább 10 alkalommal részt kell venni gyakorlásokon.

Oktatási és vizsgaanyag az MKBT alapfokús vizsgalapja.

Gyakorlati vizsga június 25-26-án a Mátyás-hegyi-barlangban.

Gyakorlati oktatás, Barlangjárás

2011.	február	04-06.				
		11-13.	Elméleti oktatás 1.	Orfú	Mecsek Háza	Ország János
		18-20.				
		25-27.	Barlangtúra 1.	Budai-hegység	Mátyás-hegyi-barlang	Szigetvári István
	március	04-06.				
		11-13.	Barlangtúra 2., kutató, közgyűlés	Mecsek	Trió-barlang, Vízfő-forrásbarlang	Ország János
		18-20.				
		25-27.	Elméleti oktatás 2., házi vizsga 1.	Orfú	Mecsek Háza	Ország János
	április	01-03.				
		08-10.	Barlangtúra 3.	Pilis	Leány-Legény- barlangrendszer, Vacska-barlang	Szigetvári István
		15-17.				
		22-24.	Barlangtúra 4., házi vizsga 2.	Balaton-felvidék, Bakony	Cserszegtomaji- kútbarlang, Alba Regia-barlang	Ország János
	május	29-01.				
		06-08.	Barlangtúra 5.	Bükk	Létrási vizes-barlang, Szepesi-barlang	Szigetvári István
		13-15.				
		20-22.	Barlangtúra 6.	Budai-hegység	Szemlő-hegyi-barlang	Szigetvári István
		27-29.				
	június	03-05.	Barlangtúra 7.	Alsó-hegy	zsombolyok	Ország János
		10-12.				
		17-19.				
25-26.		Vizsga	Budai-hegység			

Objektív - Egyesületi hírek

Kutatási megbeszélés 2011.

2010. november 28., Budapest, József-hegyi ház

Elnökségi, kutatási megbeszélés a József-házban (fotó: BNE)

1. Remeteréti-völgy nyelői

- kisebb nyelők feltáró kutatása, bontása
- a betongyűrűk stabilitásának ellenőrzése
- dokumentálás

2. Rumba-barlang

- végpont bontása

Workshop Orfűn – 2011. január 15.

A Szegedi Karszt- és Barlangkutató Egyesület Operatív Szervezete 2011. január 15-én, szombaton évindító munkaértekezletet tartott Orfűn, a Mecsek Házában.

A megbeszélés feladata volt a 2010. évi esztendőt értékelni, illetve a 2011. évi célokat kitűzni, és a terveket összeállítani. Az értekezlet 9 órakor kezdődött, és a résztvevők egy részének este 10 óráig tartott.

A fárasztó nap azonban megérte a fáradságot, mert az elvégzett munka után világosan kirajzolódtak a 2011-es feladatok, az év során a csapat előtt tornyosuló nehézségekkel, a megoldandó problémákkal és a kínálkozó lehetőségekkel együtt.

Munka közben: Vass-Majer Laura, Rostás Attila (fotó: BNE)

Az értekezleten megállapítottuk, hogy 2011-ben is nagy kihívásoknak kell megfelelnie a kicsinyke munkaszervezetnek. A körülmények ebben az évben még nehezebbek lesznek, mint az eddigi időszakban. Az Operatív Szervezet a nehézségek ellenére folytatni fogja a Mecsek Háza komplex üzemeltetést, valamint keretet biztosít az SZKBE és a partner egyesületei pályázati, projektfejlesztési és projektmenedzselési tevékenységének.

Köszönjük a résztvevők munkáját!

Búcsúzunk

Kedves Imre!

Mindig mindannyiunk esetében eljön a búcsú pillanata. Akár egy nyaralásra, akár csak reggel a munkába indulunk, vagy hosszabb külföldi kiküldetésre megyünk, mindig búcsúzunk valakitől. A kedvestől, a barátoktól, a munkatársaktól.

Imre búcsúztatója a Mecsek Házában (fotó: BNE)

Szeretnék most én is búcsúzni, de csak egy picit és tele örömmel. Búcsúzni, de előtte köszönetet mondani.

Köszönetet azért, hogy az elmúlt időszakban oly sokat tettél az egyesületért. Voltál gondnok, üzemeltetési vezető és turisztikai vezető. Tettél a túrák szervezéséért és a ház tisztán tartásáért. Sűrögtél a büfében, és gondoztad a Mecsek Háza környékét. Mindenhol otthagytad kezed nyomát. Ezt a sok munkát szeretném mindannyiunk nevében megköszönni most neked: **KÖSZÖNJÜK IMRE!** Köszönjük T.IMI, ahogy egy időben nevezünk!

De nem csak az egyesületünk munkatársa voltál, hanem barát is. Talán sosem vált a két dolog ketté. Sokszor ültél oda mellém a tűzhöz vagy a kutatótáborok vacsoraasztalához. Sokan inkább barátként mint hivatásos munkatársként tekintettek s tekintenek Rád. Ezt a barátságot is szeretném most megköszönni! :-)

Így búcsúztattuk Imrét (fotó: BNE)

Az élet úgy hozta, hogy most Angliában próbálsz szerencsét, elhagyod a mecseki állomáshelyed. A Mecsek Háza kapui becsukódnak mögötted, s talán, mikor utoljára nyomod le a főbejárat kilincset, nem csak Benned, de a házban is fájdalmasan pendül meg a búcsúzás húrja.

Hosszan leszel távol, ezért köszönünk most el Tőled! De búcsúnk csak pillanatnyi állapot, mert tudom, ha visszatérsz, vidáman üdvözlünk majd, s köszöntünk mindannyian, s tudom azt is, hogy a Nagyház is kacsintani fog majd Rád. Csak fel kell majd pillantanod a rétről, s az egyik spalettájával fog Neked inteni a ház, ahol annyi időt töltöttél. Így fog köszönteni, a viszontlátás öröme.

Nos, sok szerencsét, boldogságot és sikert! Légy jó, gondolj ránk sokat, ne feledkezz meg rólunk!

Jó szerencsét!

Az SZKBE tagjai nevében:Tarnai Tamás

Ezúton, az SZKBE nagy nyilvánossága előtt is szeretném Neked megköszönni, hogy egyesületünk érdekében tevékenykedtél

Megalakult a Mecsek Háza Önkéntes Csapat!

2011 januárjában, az egyesületünk munkaszervezetének évindító munkaértekezletét követően, a 2011. évi működés tervezésekor felvázoltunk egy új működési modellt a Mecsek Háza üzemeltetésére.

Mint tudjátok, Imre barátunk külföldi munkalehetőséget kapott, Laura pedig anyai örömei elé néz, így a régi csapatot újnak kell felváltania. Az új működési modell felállításakor és egy új munkatárs kiválasztásakor a turisztikai tevékenységünk eredményességére való nagyobb koncentrációt tekintettük a legfontosabb szempontnak.

Március első hétvége látogatókkal (fotó: BNE)

A jövőbeni új szisztémában a főállású alkalmazott mellett nagymértékben társadalmi munkára alapozva szeretnénk működtetni a Mecsek Házát mint turisztikai célpontot, és mint egyesületünk bázisát.

Az Önkéntes Csapat működése

Az új modell első lépésben március elejétől június elejéig fog működni, a későbbi folytatásról majd az eredmények tükrében fogunk dönteni. Az önkéntesek minden hétvégén (pénteken 19 órától vasárnap kb. 20 óráig, de mindenképpen a büfé zárásáig) ügyeleti rendszerben fognak dolgozni Orfűn a Mecsek Házában. Fő tennivalóik a büfé üzemeltetése és a barlangi túrák vezetése terén lesznek. Hétvégenként 4 ember munkájára lesz szükség, de természetesen jöhet bárki, akinek kedve van segíteni. Mind a büfében segédkezők, mind a túravezetők segíteni fognak a ház körüli dolgokban, illetve – ha idejük ezt engedi – részt vesznek az orfűi szolgáltatókkal való kapcsolatépítésben, együttműködések kialakításában.

Mit tud az Önkéntes Csoport ajánlani a tagjaiknak?

Alapvetően sok munkát, hiszen a csapat a segítségre szerveződött, de mégis, a munka mellett:

1. Jó hangulatot!
2. Gondnoki lakosztályban ingyenes luxusszállását (kivéve, ha van fizetővendég, akkor a többi szálláshelyet vagy sátrazást vagy Pécsi barátainknál szállást)
3. Utazási költségtérítést, amennyiben a bevételeink erre módot adnak.

Ez valósult már meg:

Március első hétvégéjén (4, 5, 6-án) volt a főpróbája az önkénteseknek. A büfét még nem tudtuk megnyitni, mert az engedélyek még nem érkeztek meg, viszont nagyon aktív személyes rábeszéléssel sikerült 14 főt barlangba vinnünk. Emellett elkészültek a hétvégék teendőinek protokolljai, alakul a hétvégi ügyeleti beosztás, végigbeszéltük az összes tennivalót.

Kalandtúrázók, akik álmukban se gondolták, hogy barlangban is járnak a hétvégén (fotó: BNE)

Csatlakozás:

Amennyiben szeretnél csatlakozni a Mecsek Háza Önkéntes Csopathoz, kérlek, jelezd Beregi-Nagy Edit projektvezetőnek (bereginagy@gmail.com). Ha van javaslatod, hogy kikre lehet még számítani a munkában, szintén egyeztesd velünk! Az önkéntes munka az operatív munkaszervezetben történik, így szabályozott módon, de reméljük, mindannyiunk örömére dolgozunk!

Túra előtt, felkészítés a barlanglátogatásra (fotó: BNE)

Jó szerencsét!

A Mecsek Háza Önkéntes Csoport nevében:

Beregi-Nagy Edit, Sági Adrienn, Szabó Péter, Tarnai Tamás

Meghívó!

A Szegedi Karszt –és Barlangkutató Egyesület 2011. március 12-én (Szombaton) 10 órakor tartandó éves Tisztújító közgyűlésére, melynek helyszíne Orfű, Barlangkutató utca 1. lesz.

A közgyűlés napirendi pontjai:

- Beszámoló az Egyesület 2010. évi tevékenységéről. (Tarnai Tamás)
- Elnökségi tagok és programfelelősök beszámolója (Ország János, Szigetvári István, Rostás Attila, Szabó Péter)
- Titkári beszámoló (Bauer Márton)
- Az Ellenőrző Bizottság beszámolója (Turi Barna)
- Az egyesület 2010. évi közhasznúsági jelentése
- Alapszabály-módosítás
- Az esedékes éves tagdíj mértékének megállapítása
- A Választási Bizottság megválasztása
- Az egyesület tisztségviselőinek megválasztása
- A megválasztott tisztségviselők beiktatása

Beregi-Nagy Edit

Tavasza a Mecsekben

Bár még van mínusz fokokban mért ereje a télnek, a természet fittyet hány e tényre, így ismét csodákkal vár minket az erdő. S hogy melyekkel is? Nos, rövidke – fényképezőgéppel tett – sétámon március első hétvégéjén eme kincsekkel találkoztam a Mecsek Háza körül.

Ízelítő a Mecsek Háza körüli tavasznyitányból:

Hóvirág: az amarilliszfélék talán legismertebb növénynemzetsége. 16 fajuk él a Földön, melyek a Balkántól a Kaszpi-tóig található meg. Magyarországon három faj fordul elő, a kertekben ültetett pompás és a redőslevelű hóvirág, valamint az őshonos kikeleti hóvirág. Védett növény!

Érdekesség: a génmódosítás egyik első kísérleti növénye a hóvirág volt. A burgonya génállományába a hóvirág egyik génjét ültették be, aminek következtében a Kolorádó, azaz krumplibogár kártételével szemben ellenállóvá vált a tápláléknövény.

Illatos hunyor: a hunyorfélék egyik legszebb, bódító virágillatot árasztó változata. Bimbói már az első télvégi meleg napokon kidugják fejüket az avar alól, de csak később, kis napsütést követően nyílnak ki tömegesen. Kifejezetten mézszkedvelő, a Mecsek kincseként is emlegetik, hiszen a hegység erdőiben nagyszámban fordul elő, főként a tölgyerdőkben. Nálunk a hunyorfélék három faja őshonos: kisvirágú hunyor, pirosló hunyor, illatos hunyor). Mindhárom faj védett!

Érdekesség: A növény minden része erősen mérgező! Alkaloidokat tartalmaznak.

Májvirág: A boglárkafélék nemzetségéhez tartozó növény, nevét májlebenyekhez hasonló alakú, karéjos leveleiről kapta, melyek egész évben láthatóak, áttelelnek. A kék különböző árnyalataiban pompázó virágai március-áprilisban nyílnak. Védett növény!

Érdekesség: népies neve szőrös ibolya, amelyet a szárán lévő leheletfinom szőrkékről kapta. Számos kedvező hatása ismert: a gyógynövényből teát készítenek, amelyet máj-, valamint epebántalmak esetén fogyasztanak, de hólyagbántalmak vagy a vese problémái esetén is alkalmazható. Hatóanyagai között megtalálható többek között a glikozida, valamint a csersav és a szaponin is.

Szártalan kankalin: Magyarországon a Dunántúlon nem ritka, üde gyertyán- és büккеlegyes erdőkben található meg. Védett növény. A kertekben, például alpesi sziklakertben közeli rokona, a szobai kankalin sikeresen tartható. Nedves, hűvös, de fagymentes környezetre van szüksége. Érintése érzékeny egyéneknél allergiát okozhat. A szőrkeplet könnyen letörik, innen primin kerül a bőrre, amely ekcémát válthat ki.

Érdekesség: A kankalint kulcsocská néven is ismerik, ám nevezik Szent Péter kulcsának is, mert virágai úgy nyílnak, mintha kulcsok lennének felfűzve.

Ez történt...

Gyenes Gábor

Az első Miki túrám (és ami mögötte van).

Amikor kicsi voltam, és a cseppkövekről tanultunk környezetből, volt a könyvben egy kép a Csillagvizsgálóról, az Aggteleki cseppkőbarlangban. Nos, nem gondoltam volna, hogy valaha látni fogom élőben.

A cikk írója a Baradlában (Fotó: Szabó Péter)

A barlangok világa teljesen ismeretlen, és őszintén szólva érdektelen volt számomra fél évvel ezelőttig, amikor is sikerült elkapni a barlangász-vírust.

A Mikulás-túráról először a Matyis társaság, a „kispajtások” meséltek. Volt tavaly is, milyen jó volt, szép barlangok, meg minden. Nosza, rajta, kiránduljunk!

Akik ott voltak a Mikuláson (Fotó Szabó Péter)

A közlekedést sikerült egyszerűen megoldani, be tudtam társulni Peti, Zoli és néhány palack kisüzemi sör közé. A Garam-házban kaptunk helyet, a pincében. Nem rossz hely, főként ha csak alvást tervez az ember. A szemöldökfát mindenesetre meg tanultam tisztelni! Ahogy lassan elkezdtek szállingózni az emberek, egyre sűrűbben kerültek elő mindenféle palackok és poharak. Egy idő után biztossá vált, hogy aznap este már nem megyünk barlangba, így az ittas és/vagy bódult állapot bevállalása elől elhárult az akadály. Amikor elértük a kritikus tömeget, átmentünk a kocsmába

agyoncsapni az időt, amíg eligazítás lesz. Az a Bakancsos-házban meg is történt. A Szigetre sem listával megyek ki, kettő barlang elegendőnek tűnt így elsőre. Itt lesz a többi jövőre is. Az este hátralévő része a kocsmában telt remek hangulatban, majd alvás reggelig.

Szombat, Baradla-barlang. Délelőtt felmentünk az aggteleki bejárathoz. Átöltözés, majd be a barlangba. Meglepő volt, hogy van járda, és kiegyenesedve kell járni. Mi lesz így a hárompontos szabállyal? És van világítás! El is kelt. Bajosan lehetett volna felfogni a helyiségek monumentalitását a fejlámpák fényénél. Nem is beszélve a látnivalókról.

Pistánk (Fotó: Szabó Péter)

Mert volt látnivaló bőven. Vid Gábor vezetésével olyan volt a túra, mint egy kiállítás tárlatvezetéssel. Az érdekességek töredékét sem vettem volna észre, ha nem hívja fel rá a figyelmet. Sokkal több minden volt itt, mint patak meg cseppkövek. Régészeti leletek, ősszállatcsontok, denevértemető, foszforeszkáló kövek, valamint háromszáz év graffiti termése... Na meg történetek a barlangról és kutatóiról. Néha Vass Imre is megidézett, amikor Gábor összehasonlítás végett részleteket olvasott fel a barlang korabeli leírásából. Természetesen nem maradt ki a Csillagvizsgáló meg az Óriások terme sem. Volt zene is, hogy megtapasztalhassuk a barlang akusztikáját. Kéne egy ilyen otthonra is! Vagy a kicsinyített mása.

Fogalmam sincs, mennyit voltunk lent, játékkal repül az idő! Simán el lehetne bóklászni napokig, míg megunná az ember.

Sötétedett, mire kiértünk a barlangból. És hűlt. A Tengerszemben sör, sztrapacska = vacsora.

Tele hassal nem hajt a tatár, este a kocsmá rövidebbre fogva, inkább öregesen. A szálláson pusztítottuk a spirituszt.

Vasárnap ismét friss, ropogós reggelre ébredtünk.

Mai menü: Kossuth-barlang. Jó, hogy vasárnapra maradt, máshogy nem mentem volna le, legalábbis az ajtó előtt lógó (miután leakasztották, álló) fagyott overall és nyúl ezt sugallta.

A barlang csupa víz. Ez nem volt meglepetés, legfeljebb az, hogy ennyire. Nem baj, úgysem fürödtem...

Tücsi, aki nélkül nem lett volna „Mikitúra” és Zsombi (Fotó: Szabó Péter)

A túra jobban hasonlított a Matyiban megszokotthoz, lehetett mászni, kapaszkodni, de még úszni is. A sodrás miatt rendszeresen kellett kapaszkodni is! Folyamatosan robajlik a víz, száll a vízpára, olyan vad az egész. Klassz. Elmentünk a végpontig, a stégnél kis úszkálás a 10 Celsius fokos vízben, aztán kifelé, mielőtt megfázás lesz a vége. Kint mínusz fokok, úgyhogy a biztonság kedvéért alsógatyában vissza a szállásra. Meleg víz nem volt, de nem baj, mert pálinka még akadt bőven!

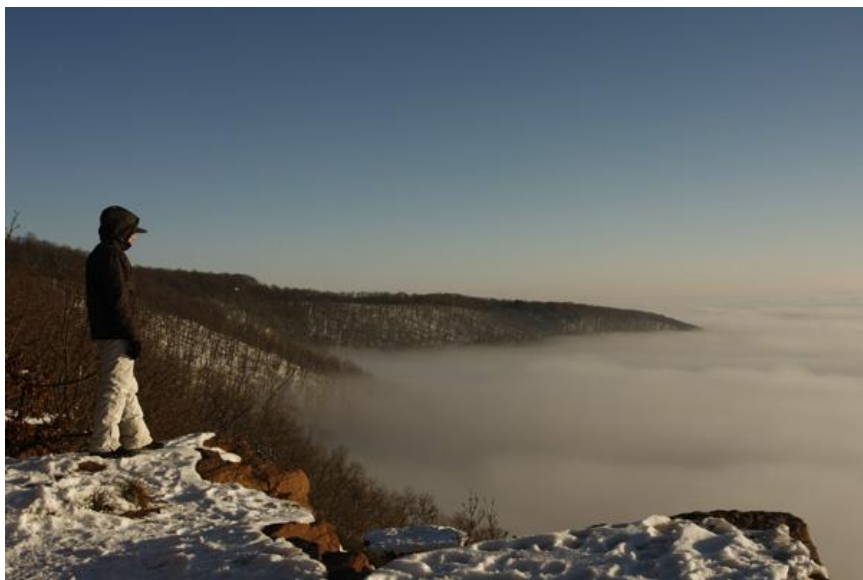
Barlangban(Fotó: Szabó Péter)

Miután némileg sikerült átmelegedni, a kocsmában érzékeny búcsúitalt vettünk, és autózás haza a naplementében. Első Mikulás túrám volt, de jövőre ismét benevezek!

Beregi-Nagy Edit

A felhőkön túl – Szilveszter a Mecsek Házában

Igazi télben, hóban s fagyban érkeztünk Orfűre csaknem másfél tucatnyian, hogy együtt vessünk véget az évnek, s köszöntsük az újat! December 30-án egy cseppnyi csapat volt oly merész, hogy felkaptatott a Jakab-hegy sziklaormára. Útközben szemrevételeztünk a Szuadó-völgy kincseit, barlangszárait, s láttuk, hogy dübörögve ömlik a víz, s nyelődik el a mélyben a Szuadó- barlang bejáratí részén. Majd a ropogó hóban baktattunk fel a csodás sziklaképződményeiről nevezetes hegyre. Patakokon szökelltünk, s Adrival angyalt rajzoltunk a

hóba, ám a legkáprázatosabb mégis a panoráma volt, amely a Zsongorkő platójáról tárult elénk. Néhány méterrel a felhők felett jártunk, s éreztünk, hogy igazán ritka kincs, hogy e látvány miénk lehetett. A nap ragyogott ránk, s előttünk, alattunk, mint egy puha paplan a hófehér felhőrengeteg. Talán a madarak érezhetnek ilyet, mikor a felhőkön túl szárnyalnak, mi emberek pedig végre bizonyosságot kaphattunk, hogy az ég mindig kék a felhők felett!

A felhőkön túl a Zsongorkőn (fotó: BNE)

Az év utolsó napja is tartogatott túrát, még barlangit is. Történt ugyanis, hogy két bátor és hős turista a Mecsek Házához vetődött, s mi nyomban rábeszéltük őket a barlangi kalandra. Így két hős barlangásztársunk, Adri és Barna levitte őket a mélybe, s láss csodát, vissza is hozta. Felszíni túrára is futotta még e napon az erőnkől és az időnkől, így a Mánfa melletti völgy mésztufa vízésését kerestük fel, immár nagyobb csapatban. Útközben kiderült az is, hogy bizony remek és romantikus utastér lehet egy autó csomagtartója is. Legalábbis erről szerzett bizonyosságot Marcsi és Peti.

E mutatvány és a túra után még az esti mókára is maradt erő. Volt finom vacsora a Peti-Marcsi páros jóvoltából, tánc, bor, pálinka, móka, himnusz, s remény, hogy eljött végre az Új Év, s a régi nyűgjét a múltba zárhatjuk. Éjfél után Pisti vezényletével terepszemle-túra volt a környéket barangolva. Ám azt, hogy e remek évbúcsúztató móka miként ért véget, azt másnap már senki sem tudta.

2010 szilveszterén (Fotó: Szabó Péter)

Gáton a csapat már január 1-jén is (Fotó: BNE)

Január 1-je is tartogatott csodát: ragyogó napsütésben kirándultunk a Balázs-hegyi kilátóhoz, majd csúszkáltunk a hóban, bátrak voltunk a gáton s az esti mókán újfent. De volt autószerelés is a hóban, aktiviti a házban és alvás az ágyban.

Nos, ez rövid krónikája, miként hagytuk hátra az ó-t és köszöntöttünk az újat, 2010 szilveszterén. S amitől jó volt, hogy mindezt barátok között tehettük.

S hogy mit tartogat számunkra – jót, vagy rosszat – a 2011-es év? Ki tudja?! Ám sose feledjük, reggel, mikor felébredünk, új nap ragyog ránk, még akkor is, ha hiába keressük az égen, hisz csak ritkán adatik meg nekünk, hogy sétáljunk a felhők felett a napsütésben.

Farsang a Mecsek Házában

A farsang szervezői Emi, a teknős, Jani, a hősszerelmes szarvasbika és Csenge, a nyuszika

A jelmezverseny első helyezettei, a hippik: Dorka és Peti

A zümmögő kórus és a táncos lányok: Nojci, Réka, valamint Joe, Kornél

A macska és a cserkész: Adri, Tamás

A turista és a hátizsákja: Andris, Artúr

Legőemberek: Süni, Vica

A macska, a cigányasszony és a civil: Réka, Gabi, Peti

Amerikai strici: Zoli

Medvetáncoltatás: Gabi, Zoli

Kommandós: Bence

Felhúzható babák: Zoli, Bea

Bauer Márton

Farsangi móka – a kék legó figura emlékei

2011. március 9., szerda reggel van. Süt a nap, kispajtások dolgoznak, én itthon vagyok. A vízipipa serceg, izzik, pöfékel. Ilyen körülmények között nem nehéz visszagondolni, hogy több mint egy hónapja milyen pompás kis farsangi hétvégén voltunk Orfűn.

Mi Zoliékkal (Bea, Vica, Zoli és Sün), már lementünk egy héttel a farsang előtt a Mecsekbe, kutakodni, túrázni, stb. Ebből az lett, hogy délelőtt valami hasznossal töltöttük az időnket, délután pedig lelkes óvodás szakköröket szerveztünk magunknak, ahol papírmásé, sógyurma és egyéb alkatrészeket gyártottunk egy-két sör társaságában a hétvégi farsangra. A hét így meglehetősen gyorsan eltelt, a péntek gyorsan eljött, a kispajtások csak úgy szivárogtak a bázisra :)

Péntek este vacsi után már egy komisz kis activity-party is kialakult, ahol nem gyenge feladatokkal szórakoztattuk egymást. Fergeteges csatában győztek a jobbak :)

Szombaton aztán az óvoda-láz áttérjedt mindenkire. A legtöbben valamiféle jelmezt alkottunk, sokan pedig egyfajta performance összeállításán ügyeskedtek. Szombat este aztán vége lett a titkolózásoknak, eljött a megnyilvánulás ideje. Volt minden, ami csak kell: réti néger, raszta néger, méhek, legók, állatok (medve, sárkány, bika, nyuszi), felhúzható baba, bag, és voltak, akik embernek öltöztek :) A versenyre már nem is emlékszem, nem tudom, ki nyert. A tombola viszont idén is jó volt :) A lekvár, amit nyertünk, már el is fogyott.

Este aztán, nem fogjátok kitalálni, mi történt... Előkerült a Szesz ("mindörökre áldott leszesz"), melynek következtében elindult a táncos multság. Elég jó kis buli alakult ki. Volt, akinek igen melege lett, és vetköznie kellett, de voltak, akik hamar feladták, elmentek szunyókálni.

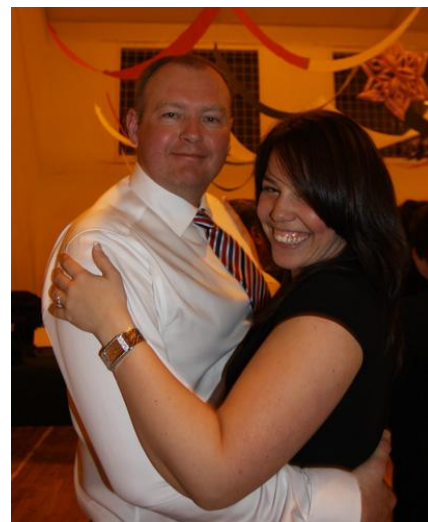
Egy biztos, voltam már néhány farsangi buliban, de a kreativitás itt vitte a pálmát, aki lemaradt, az bánhatja. Sokat kacagtam rajtatok, köszi! Remélem jövőre is lesz hasonló esemény.

Sági Adrienn

2011-es Orfúi falubál

2011. február 12-én, szombaton, ismét megrendezték Orfún a falubált abból a célból, hogy a résztvevők által befizetett belépőjegyek árából a település különböző fejlesztéseit támogassák.

Az orfúiek és egyesületünk életében már nem az első volt, de számomra igen. Már évközben sokat hallottam erről a híres-neves bálról, ahol megjelenik a falu apraja-nagyja, hogy egy jót egyen és mulasson, miközben a faluját is támogatja. Napról napra izgatottabban vártam, hogy végre eljőjön a nap.

A falubált Füziné Kajdy Zita polgármester asszony nyitotta meg, megköszönve mindenki részvételét és támogatását. Ezt követően a táncparketten egy fiatal páros latin tánc produkcióját láthattuk, majd egy ugyancsak fiatalokból álló csapat hip-hop előadását.

A szervezők kitétek magukért, ugyanis érkezéskor minden vendéget friss pogácsával fogadtak, majd miután a polgármester asszony elmondta nyitó beszédét és a tánc produkciók is lementek, az asztalra került a várva várt töltött káposzta.

A vacsora után természetesen nem maradhatott el a tombola sem, ami minden bál tartozéka. A mi kis csapatunk is nyert egy-két ajándékot. A társaságunk ifjanc barlangkutatója férfiakat megszégyenítő bátorsággal vitte táncba a bál szépségeit, a résztvevők elismerését is kivívva.

Rock & roll: Kata és Zsolt

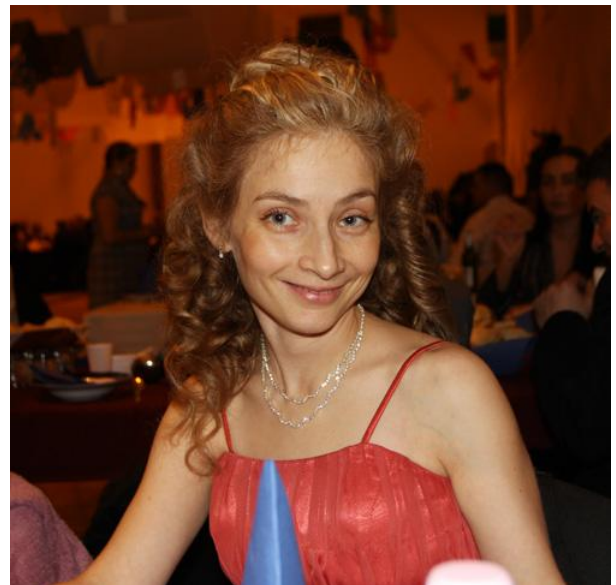
Kis csapatunk a bált viszonylag korán otthagya a másnapi tanfolyam miatt, mégis az ott töltött idő felejthetetlen volt számunkra.

Azért a buli rövid ideig a házban is folytatódott. ;)

Többek között szent fogadalmat tettünk, hogy a tanfolyam vége után egy krémes-habos tortadobáló partit rendezünk a Pécsi tó partján, fürdőruhában!

Hölgyválasz

A bálban: Jani, Emi

Tücsök

Magyar expedíciók Európában

Január-február

Ember tervez, Isten végez. Ez a szólás most aztán tényleg az igazságot takarta. A január második hetében induló V5 (Pádis fennsík, Erdély) barlangot kutató csapat számára legalábbis mindenképp. Az árvízveszélyes, különösen nehéz, meanderekkel, le-föl mászásokkal tarkított, több mint 20 kilométeres barlang téli expedíciójára készülők ugyanis hiába rostokoltak két napot a bejárat közelében, mindössze a pálinkás üvegek tartalmát tudták sűrűn pusztítani. A hirtelen jött hóolvadás és a felmelegedés következtében nem mehetek le az egyhetesre tervezett kutatásra. Múlt évben talán még kockáztattak volna, de Losiék őszi Zeppelin-beli kalandja óta (a végpont közelében, ismeretlen területen érte őket az árvíz) mindenki elővigyázatosabb eme őselemmel.

Ám az ember mégis nehezen hiszi el, hogy a végrehajtás feljebbről jön. Ha nincs ló, jó a szamar is! felkiáltással visszafordultak, és meg sem álltak a Sisma barlang (Olaszország, Gortani) bejáratáig. Amit először is kiástak a vastag hóréteg alól. Aztán aludni tértek a másnapi leszállás reményében. Csakhogy másnapra a természet ismét betemette a Mélységek Kapuját. Mit volt mit tenni, a csapat újra kiásta. Mire végeztek, a sípálya karbantartói is megérkeztek. És elkezdtek a bejárat fölé tornyosuló szikla tetejéről takarítás címén a fejükre szórni a havat. Hamar rájöttek, hogy ha ezt még párszor megcsinálják, a csapat bent fog rekedni, olyan mennyiséget szórhatnak rá. Némi konzultáció a később érkezőkkel, akik vállalták, hogy akár naponta elzarándokolnak a bejáráthoz, és a kellő időben járhatóvá fogják tenni azt. Ennek tudatában aztán tovább indultak. Átvésték a bejárat szűkületet, s miután szétáztak, közös megegyezéssel a második szűkületnél feladták. Isten nyert, s ők hazajöttek.

Ez nem azt jelenti, hogy a világnak nélkülözni kéne a 2011-es szezon téli magyar expedíciós eredményeit. A programterv a következő:

2011. január 28-február 6: Sisma kutató tábor. Cél új részek felfedezése, térképezés, dokumentálás.

2011. február közepe: V5 kutatótábor, hasonló célokkal.

2011. február közepe: Zeppelin kutató tábor. Cél itt is újabb felfedezések és a régebbiek dokumentálása, térképezése.

Persze ezek csak tervek. A végzet Isten kezében van. Nem véletlenül írta Losi az időpontokat firtató e-mailemre a következőt:

Sisma: január 28.-február 6., időjárásfüggő

Zeppelin, február közepe, időjárásfüggő

V5 február vége, időjárásfüggő

Azaz még az is lehet, hogy egyáltalán semmilyen téli expedíció nem lesz ebben a szezonban ☹️.

Hát, gyerekek, ez egy ilyen sport 😊

Mérleg: 1 megtörtént, egy időjárás miatt lefújva, egy függőben, és részletes beszámoló majd a szakmai napokon várható.

Ez fog történni...

Másként, mint mások – Agyagos Kupa 2011

Időpont: május 28-29.

Az idei verseny nagyon rendhagyó lesz, ahogyan ez tőlem már megszokott. Nagyon sok versenyszámmal készülünk és nagyon kiéleződő küzdelmet láthatunk majd a versenyre nevezett csapatoktól.

Akiknek ajánljuk a versenyt: mindenkinek, aki szeretne magán és a másikon nevetni, akinek van egy kis ügyessége akár még egy pohár bor után is, aki óriási zsonglőrmutatványokra képes mind egyénileg, mind csapatban.

Továbbá: nem muszáj barlangi mozgásból felkészültnek lenni, sőt talán még hátrány is.

Várjuk csapatok előjelentkezését, igényfelmérés céljából!

Jelentkezni 3 fős csapatokban lehet Anikónál, nálam vagy a levelezőlistán!

Agyagos, ahol a mosoly alapfelszerelés...

Az Agyagos Team nevében:

Főző Péter

Szigetvári István, 34 éves gépészmérnök 2004 óta járja a föld alatti világot. Ha chatelsz vele, ő a Mr Barlangász.

- Az utóbbi időben az SZKBE-s leveleket úgy írod alá: az SZKBE udvari bolondja.

Miért is?

Azért, mert szilveszterkor rám aggatta Tamás az SZKBE bölcsé címet, ezt fejlesztettem tovább.

- Ez most szilveszterkor történt?

Igen, mondok néha meglepő dolgokat, más megvilágításból.

- Azt mondják az udvari bolond és a bölcs hasonzóruék, és kicsit kiváltságosak is, nem úgy véled?

A bolondot néha hülyének nézik, de vállalom.

- Úgy érted sokan furcsállják, hogy

milyen is vagy, vagy pontosabban milyenné válsz mostanában?

Igen, de ennek kiveszésére a Hírmondót nem tartanám szerencsésnek, túl mélyre vezetne.

- Ok, akkor lightosabban. Érzed Te is a változást? Nekem úgy tűnik, és mások is mondták már, hogy színesedik a személyiséged. Hallottad ezt már?

Így szó szerint még nem, de egyetértek ezzel. Haladok egy úton, nem tudom hová visz, de valami nagyon jó van a végén, ez biztos.

- Vannak viszont, akik tartanak attól, hogy elpártolsz a csapattól. Valóság ezek a félelmek?

Nem tervezem az elpártolást, ha képes lettem volna erre, akkor már 2009-ben megtettem volna, de túl sok és túl jó barátaim vannak itt, és nem akarom elhagyni őket, illetve képtelen voltam rá.

- A barátság, vagy a barlangjárás, vagy az egyesület? Hogy rangsorolnád?

Barátság, barlangjárás, egyesület.

- Gondolom van egy sztorija annak, hogy miként kezdtél barlangászni! Nos, hogy történt?

Mindig is érdekelt, kicsi gyerekkoromtól fogva, de a feltételek, a szülői háttér nem tették lehetővé. Voltam néhány nyílt túrán a Baradlában és a Szelek-barlangjában. Aztán hallottam, hogy vannak ilyenek a Matyiban is. Rákerestem a neten, és belebotlottam egy alapfokú tanfolyamba. Fél óra gondolkodás után beiratkoztam.

- Hányat írtak ekkor?

2004-et.

- Ott a tanfolyamon lettek azok a barátok, akiket említettél?

Nem, az egy teljesen más egyesület volt. Az SZKBE-t Tamáson keresztül ismertem meg, aki a volt anyósom munkatársa volt a Mol-nál. És az SZKBE meg egy klassz kis nyitott csapat volt.

- Visszatérve a barlangokra: konkrétan a föld alatti világ vonzott? Vagy a kihívás, hogy nem olyan egyszerű ott közlekedni?

Inkább a föld alatti világ, a felfedezés, a víz útja. Amikor először ráéreztem erre, 2002 környékén, az szinte eufórikus élmény volt!

- Felfedezők között is számon tarthatunk? Vettél részt ilyen akciókban?

Volt ilyen: 2006-ban a Szuadóban, pár évvel később a Gilisztás aknájában mi jártunk Rolanddal először. A Hideg-lyukban és a Caninon is volt egy-két felfedezés, de ezek csak kisebb dolgok voltak. Nekem már az is csodás felfedezés, amit én nem ismerek, mindegy, hányan jártak ott előttem.

- Talán nem véletlen az sem, hogy mára már te lettél az egyik legtechnikásabb a csapatban. Tudatosan, vagy ezt így hozta a barlangjárás?

Köszönöm a bókot, zavarba hozol, főleg, ha ez meg is jelenik! Nem volt ez tudatos, így alakult. Csináltam, mert érdekelt. Ha tudatos lettem volna, már jóval előrébb tartanék.

- Van olyan dolog a barlangban, amitől te is tartasz? Szakadék, perem, szűkület, hosszú ereszkedés?

Ezektől mind. Szerintem természetes és egészséges, ha az ember fél egy kicsit ott, ahol baja eshet. Talán a magasságtól tartok a legkevésbé.

- Esett már bajod barlangban, akár egy rossz mozdulat, akár egy kisebb pánik, amit csak magadnak ismertél be eddig?

Volt már kisebb pánik néhányszor szűk helyeken, például a Papp Ferenc barlangban, vagy a Jávorkúti barlangban. Sérülésem még sosem volt.

- Az alapfokún oktatsz is ez a tanfolyamod a sokadik a tanárok között?

Sokadik. 2006-ban kezdtem, oktattam még T1 és T2-n, és ez lesz a negyedik alapfokú tanfolyam.

- Azok közül, akik részt vettek a tanfolyamokon, lettek, voltak barátok? Vagy ha már előtte is az volt valaki, nem okoz ez problémát ez oktatáskor?

Lettek is, voltak is jó néhányan. Szerintem a barátság nem akadály. Akivel gond lenne ilyen szituációban, azzal valószínűleg korábban sem barátkoztam volna össze. A most induló csapatból is szinte mindenkit jól ismerek.

- Amúgy könnyen kötsz barátságot?

Azt hiszem, igen. Elég nyitott vagyok.

- Viszont ez nem rejti annak a veszélyét is, hogy csalódnod kell a barátokban, mert talán nem elég alapos ismeret után fogadod őket azzá?

Rá szoktam érezni, hogy kivel leszek egy hullámhosszon. Komolycsalódás még nem ért emiatt.

- Számodra melyek a barátság legfőbb kritériumai?

Tudjunk együtt dolgozni, bármilyen tevékenységről is legyen szó. A barátom azt mondja, amit valóban gondol. Nézzük el a másíknak, bármikor, bármennyiszer, ha épp nem ér ránk.

- Az egyesület számodra mit jelent? Buli, társaság, célok?

Mint intézmény nem olyan sokat. Inkább úgy mondanám, hogy egy halmaz, sok barátommal és velem, és ha ezért a halmazért tenni kell valamit, azt főleg a barátaimért és kis részben magamért teszem. Elsősorban a társaság. Ha a buli vagy a célok lenne a fő szempont, bármikor elmehetnék egy másik egyesületbe is, azt ott is megkapnám.

- Ha éppen nem dolgozol, nem barlangban vagy és nem alszol, akkor mivel töltöd szívesen az idődet?

Találkozom a barátaimmal, koncertekre járok, néha megnézek egy-egy filmet, és van sok-sok apró munka, tevékenység, ami az ember életének elengedhetetlen része. Mindig van valami, sosem unatkozom.

- Nos, azt nem gondoltam, hogy unatkoznál, de mégis van olyan része a szabadidős tevékenységeknek a fentiekén kívül, amit nagyon-nagyon szeretsz? Én például megveszek azért, hogy halljam tavasszal énekelni az erdőben a madarakat.

Persze a természetbe is nagyon szeretek járni, de amiről nem tudnék per pillanat lemondani, az a szórakozás, a zene, az éjszakák hangulata, persze nem mindegy, hogy kivel... Plusz évente egy-két alkalommal eljutni egy magashegységbe. Ez is fontos. Most meg a kecóm.

- És meg is érkeztünk a célokhoz. Melyek ezek munkában, barlangban, magánéletben?

A munkában konkrét céljaim nincsenek. Talán egyszer valami teljesen mással foglalkozni, aminek sokkal több köze van az emberekhez. A magánéletben a család, persze ennek első lépése az ideális lány/ társ megtalálása. A barlangban pedig, ha meg lesz a túravezetői vizsgám, akkor jelentkezem a barlangi mentőszolgálatba. És egyszer szeretnék lejutni 1000 méter mélyre.

Barlangász palánták:

2011. január 8-án megérkezett Nédli Zsuzsa leánykája, **Ester** 3300 grammal és 53 centiméterrel

2011. január 15-én megérkezett Rottler Vera 3390 grammal, 50 centiméterrel. Szülei: Gubacsi Rita és Rottler Tamás. Az anyuka 6-7 éve, az apuka 1-2 éve barlangászik

2011. február 3-án megérkezett Chikán Viola 2930 grammal, 52 centiméterrel. Szülei: Marosi Csilla és Chikán Gábor. Mindketten évek óta barlangásznak.

Gratulálunk nekik, és sok örömet, napfényt kívánunk a gyermekekhez!

Szóke Emília

Amikor az álom valóra válik – Túra a József-hegyi kristálybarlangban

A legek talán legpompásabbika, mármint egy hazai barlangásznak: a legnagyobb hévizes terme van a világon, a legcsodálatosabb kristályképződményei a hazai barlangok között! Hét éve készültem rá, vártam, hogy élőben is lássam, bejárjam termeit, megcsodáljam képződményeit. 2010 decemberében valóra vált az álom.

Az SZKBE kihelyezett elnökségi ülése és a kutatási megbeszélés után mehettünk le jutalomként a József-hegyi-barlangba. Sok-sok évvel ezelőtt talán Leél-Őssy Szabolcstól egyik előadásán halottam erről a barlangról, vagy a Karsztfejlődés Konferencián, Szombathelyen, amikor még egyetemista voltam. Akkor láttam először fotókat is róla, káprázatosnak tűnt! Szóval régóta vonzott ez a barlang, mint ahogyan minden olyan barlang, ahol még nem jártam. És nem kellett csalódnom a Józsefben. Ám nem

legnagyobb termék, a Kinizsi pályaudvar nevűnek a nagysága volt az, ami megfogott, hanem

a kristályképződmények, a hatalmas összetöredezett kalcitlemezek ebben a teremben, a földön. Csodás látvány, ilyet még máshol nem láttam. Mindig megérint és ámulatba ejt, hogy milyen csodákra képes a természet! Egyszerűen gyönyörű volt, ahogyan a falaktól pár centire hatalmas, csillogó kalcitlemezek feküdtek. Tetszett nagyon a Fagylatos-terem is: jópofa volt, ahogy a fehér kristályokon egy-egy gömb rózsaszín "fagyi" nőtt.

Érdekes volt a lejutás a barlangba is. Nem gondoltam, hogy van benne egy 9 méteres akna. Persze nem volt nehéz kimászni, de néha forogni kellett benne, hogy hol éri át jobban a lábam. Amúgy meg ki ne szeretne travizni, és kell egy kis adrenalin is! De az se baj, ha meg kell küzdeni a látványért! Nem jó, ha túl könnyen kapjuk meg a gyönyörűséget! (Erre a tipikus példa a Szamentu-barlang a Bükkben... na ott ténylegesen nagyon meg kell szenvedni a látványért! 80 métert kúszol a hideg pataokban, hogy beérrjél a hatalmas terembe. Ehhez képes a Józsefben nem volt vészes a lejutás.) Jó volt a csapat is, Pisti és Böllér is ott volt, a jól összeszokott via-ferrátás társaságunk. Ők nagyon jó túratársak, sokszor túráztam már velük, és remélem, hogy fogok is!

Két órát tartott a csoda lent a Józsefben! Érdekes volt az is, hogy amikor lementünk, akkor kezdett szállingózni a hó. Jani és Csenge hóembert építettek odafönt, meg hógolyóztak. Döbbenetes volt: mire kiértünk már vagy 10-15 centiméteressé hízott a hólepel. Luca kutya rohant felénk a hóban, ott állt a hóember is a ház sarkánál... mesebeli volt!

Persze kicsit aggasztott is, hiszen még aznap haza kellett érnünk... Az már annyira nem tetszett, hogy este, csúszós úton, kisgyerekekkel kell nekivágni...

Hazafelé azonban kicsit olyan érzés fogott el, mint a Beremendi-kristálybarlangos túra után... Ott akkor azt mondtam, hogy többet ide nem jövök... No, nem azért, mert nem volt gyönyörű, vagy nem éreztem volna jól magam ott, hanem azért, hogy ne pusztuljon tovább, ne tegyem tönkre én is. Így a Józsefben sem szeretnék visszamenni, mert kell, hogy a csodák csodák maradhassanak!

Rendszeres egyesületi programok

1. Kúszó-mászó, kalandos és edző barlangtúrák:

Budapest, Mátyás hegyi-barlang

Kedd: haladóknak, 18.30-21.00, vezető: Novotnik Gergő

Szerda: kezdő-haladó, 18.00-21.30, vezető: Szigetvári István

Csütörtök: kemény edzőtúra, 18.00-21.00, vezető Szeredi Anna

2. Kötéltechnikai edzés: (igény esetén a készlet erejéig felszerelés kölcsönözhető)

Budapest, változó (barlangi és felszíni) helyszíneken:

Kedd: kezdő-haladó, 18.00-21.00, vezető: Szigetvári István

Előzetes jelentkezéssel!

Szeged, tornateremben és szabadban:

Szerda 18.00-21.00 vezető: Bauer Márton

Pécs: Jelenleg még nincs sem barlangi túra, sem kötelezés. **Várjuk a felelős szervező jelentkezését!**

Mecsek Háza

Barlangok világa kiállítás

Nyitva:

május 1-től augusztus 31-ig, keddtől péntekig 10 órától 16 óráig, szombaton és vasárnap 10 órától 18 óráig, hétfő szünnap

Belépődíjak:

felnőtteknek: 300 Ft/fő

diákoknak, nyugdíjasoknak: 200 Ft/fő

A MECSEK HÁZA szállásdíjai a 2011-es évre

TAGOKNAK:

Padlástér: **1000** Ft + 300 Ft fűtési díj/fő/éjszaka

I. emelet: **1.000** Ft + 300 Ft fűtési díj/fő/éjszaka

Padlástér: **700** Ft (műszakot nem teljesítőknek kutatóhétvége alkalmával)

Gondnoki: **3.500** Ft/fő/éjszaka

KÜLSŐS BARLANGÁSZOKAK:

Padlástér: **1.500** + 300 Ft fűtési díj/fő/éjszaka

I. emelet: **1.500** + 300 Ft fűtési díj/fő/éjszaka

Gondnoki: **3.500** Ft/fő/éjszaka

KÜLSŐSÖKNEK:

Padlástér: **2.000** Ft + 300 Ft fűtési díj/fő/éjszaka

I. emelet: **2.000** Ft + 300 Ft fűtési díj/fő/éjszaka

Gondnoki: **3.500** Ft/fő/éjszaka

Megjegyzés:

- tagnak számít az a személy, aki a tárgyévben már befizette a tagdíjat;
- a fűtési hozzájárulást október 15. - április 15. között kell fizetni;
- az 1 éjszakára megszálló vendégeknél 200 Ft/fő mosási felárat számolunk (kivéve a tagok esetében);
- 6 év alatti gyermek ingyen száll meg; 6-14 éves korig fél áron,
- a kupon értéke 250 Ft;

- bronz fokozatú támogatóink részére (1 000-1 999 Ft/hó) nyolc, ezüst fokozatú támogatóink részére (2 000-4 999 Ft/hó) tizenhat, arany fokozatú támogatóink részére (5 000-9 999 Ft/hó) negyven, gyémánt fokozatú támogatóink részére (> 10 000 Ft/hó) száz vendégéjszakát biztosítunk vagy a padlástérben vagy az I. emeleti szobák valamelyikében,
- pártoló tag apartmanban való megszállása esetén 2 vendégéjszakát kell elszámolni éjszakánként.
- Az iroda szállásként nem használható!

A Mecsek Háza szolgáltatásainak díjai a 2011-es évre

1. barlangtúra:

- 4500 Ft/fő - túravezető, overall, kobak, gumicsizma, lámpa, túrázó biztosítása
- családi csomag: 2 felnőtt és 1 gyermek: 11 000 Ft; 2 felnőtt és 2 gyermek: 12 500 Ft; 2 felnőtt és 3 gyermek: 13 500 Ft
- csoportos kedvezmény: 10 főtől: 2900 Ft/fő, 20 fő felett: 2500 Ft/fő

2. **tematikus felszíni túra** (kaland-, geológiai-, botanikai túra stb.): 5000 Ft alapdíj + 500 Ft/fő részvételi díj

3. **rekeszpítés:** 5000 Ft alapdíj + 500 Ft/fő részvételi díj

AKCIÓ

Ajándékutalvány

Legyen akár egy különleges alkalom vagy csak figyelmesség, hétvégi kikapcsolódás, egy kalandos barlangtúra nem mindennapi lehetőség extrém élményszerzésre.

Ha az ünnepeltet nem a helyszínen szeretnéd kész tények elé állítani, akkor meglepheted egy úgynevezett "barlangtúra ajándékkuponnal".

Információ és kuponrendelés: 20/380-2064, szkbe@szkbe.hu

Üdülési csekk akció!!!

Üdülési csekkje nálunk 10%-kal többet ér, ha annak lejárta előtt legfeljebb 2 hónappal használja fel!

Látogasson el hozzánk, vegyen részt kalandos barlangtúránkon és fizessen üdülési csekkel! Amennyiben üdülési csekkje lejáratát ideje a túra idejét követő 2 hónapon belülre esik, 10% kedvezményben részesítjük!

Fontos: csak saját névre szóló üdülési csekket áll módunkban elfogadni.

Az SzKBE illetékeseinek elérhetőségei

Tarnai Tamás elnök, ügyvezető elnök
2234 Maglód, Majláth u. 44.
Tel: 20/910-7762
E-mail: ttarnai@freemail.hu

Bauer Márton titkár
1173 Budapest, Szürkebegy u. 73.
Tel: 30/628-5500
E-mail: kishanyas@gmail.com

Turi Barna ellenőrző bizottsági elnök
7754 Bóly, Rózsa u. 41.
Tel: 20/9101-010
E-mail: turi.barna@gmail.com

Majer-Vass Laura irodavezető,
pályázati vezető
7636 Pécs, Fagyöngy u. 30.
Tel: 30/375-1745
E-mail: majervasslaura@gmail.com

Lukáts Lilla Turisztikai Projektvezető
Pécs, Rákóczi út 39/D
Tel.: +36 20 380 2064 (egyesületi)
+36 30 820 7776
E-mail: lukatslilla@gmail.com

Impresszum

Telefon: 06/72/598-036; 06/20/380-2064
Fax: 06/72/598-036
Honlap: www.szkbe.hu
E-mail: szkbe@szkbe.hu
Székhely/számlázási cím: 6723 Szeged, Szamos u. 6.
Telephely: 7677 Orfű, Barlangkutató u. 1.
Levelezési cím: 6701 Szeged, Pf. 1269
Bankszámlaszám: 57400097-10105577-00000000 Fontana Credit
Adószám: 18461709-1-06

SZKBE Hírmondó
40. szám
Kiadja a Szegedi Karszt- és Barlangkutató Egyesület
Levélcím: 6701 Szeged, Pf. 1269
E-mail: szkbe@szkbe.hu
Honlap: www.szkbe.hu
Főszerkesztő: Beregi-Nagy Edit
mail: bereginagy@gmail.com
Olvasószerkesztő: Marosi Csilla

Akik nélkül nem jött volna létre a 40. Hírmondó:

Bauer Márton, Főző Péter, Gyenes Gábor, Majer-Vass Laura, Ország János, Sági Adrienn, Szabó Péter, Szeredi Anna, Szigetvári István, Szőke Emília, Vass Béla

Felelős kiadó: Tarnai Tamás